

Valentin Putanec

ETIMOLOŠKI PRINOSI (10-12)

10. Prilog za proučavanje etimologije riječi *āvēt* i *vřlēt*,
11. Apelativ i toponim *tabarina* / *Tabarina*,
12. Etimologija riječi *oluja*.

Autor pod ovim naslovom nastavlja svoja etimološka istraživanja. Raniji su prinosi: 1. *bikla*, 2. *filarka*, *piljarica* (Rasprave 13, 1987, 79- 91), 3. *krilat*, 4. *nastačilo*, *stačilo*, *pustačelo*, *stačel*, 5. *vidulica*, *vidalica*, *vijulica*, *fidulica* (Rasprave 14, 1988, 149-162), 6. riječ *šćavet* i sinonimi u hrvatskom jeziku, 7. stavak *-bran* u hrvatskim složenicama, 8. hrvatsko i slovensko prezime *Štajduhar*, 9. šibensko-rapsko prezime *Armolušić* (Rasprave 20, 1994, 281-297).

10. Prilog za proučavanje etimologije riječi *āvēt* (f.) i *vřlēt* (f.).

10.1. Ove riječi imaju zajedničko u tome što je problem u jednoj i drugoj u završnom *-et*: etimologija koju daje P. Skok¹ polazi od toga da se u obje riječi radi u završetku o sufiksu. Stoga je potrebno posebno još jednom progovoriti o svim dosadašnjim predloženim etimologijama.

10.2. Potvrde o riječi *āvēt* govore da se radi o riječi istočnih krajeva, u drugih je slavina nema. Od potvrda koje daje AR sve se odnose na Srbiju, eventualno na Vojvodinu: Vuk, narodne pripovijetke, Dositej Obradović, Milićević. Danas je međutim ta riječ normalna riječ i u hrvatskoj književnosti: upotrebljavaju je Šenoa, Vukelić, Kovačić (Goran), Vojnović, Kranjčević, Nazor, Matoš, Krleža². Prvu je etimologiju dao Daničić u AR. Ta etimologija operira s tur. *hajâlet* "utvara", s time da je *l* prešlo u *v*, a *aja* stegnuto u *a*. Skok i Škaljić se protive toj etimologiji, Skok stoga što se radi o deklinaciji na *-i* dok bi turcizam zahtijevao maskulinum (tip *adet*). Stoga P. Skok polazi od stosl. *avě* i *javiti* pa *āvēt* dolazi od *avě* s dodanim sufiksom *-et*: *āvēt* je ono što se naglo javi, pojavi, utvara, sablast. Škaljić do-

¹ ERHS 1, 77-78.

² v. potvrde u Benešić, *Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od Preporoda do I. G. Kovačića*, Zagreb 1988, ss., s.v.

nosi (dakle i za Bosnu) *ávět* / *ävět*, adj. *ävėtan*, glagol *ávetati*, te i *avėtinja* / *havėtinja* (*havetinja* kao *adet* > *hadet*). Etimologija mu je tur. *áfet* "nesreća, mitološko biće u obliku krilatoga lava", tur. < arap. *áf* "1. nesreća, 2. čudo". U semantici jedino ono o krilatom lavu može doći u obzir ako se želi povezati tur. *áfet* i naša riječ *ävět*. Današnji turski³ za *áfet* / *afat* navodi značenja koja su daleko od *aveti* koju mi imamo: u turskom danas riječ znači "prirodna katastrofa, veliki pomor, rana (u medicini)", dakle ništa što bi podsjećalo na utvaru i sablast. Postoji međutim na Balkanu i jedan jezik koji je tu i stariji te koji ima i riječ koja je vrlo blizu našoj *avet*, oblikom i značenjem. To je albanski koji ima čitavu liniju riječi prema grčkom φαίνω sa značenjem "vizija, utvara"⁴: alb. *fanitje* "visione", *fanī* "apparizione, comparsa", *fanépsēm* "apparire", *fanétem* "apparire", *fanónj* "apparire", *avitje* "spettro, visione, apparizione". Zadnja riječ točno značenjem odgovara našoj *ävět*: *spettro* je "utvara, sablast, priviđenje". Dakle bi naša riječ *avet* bila balkanizam iz albanskoga, iz predturskog doba. Postanak alb. *avitje* treba tumačiti od istoznačnoga *fanitje* preko **vanitje* > **navitje* > *avitje*. U našem je jeziku bilo napušteno završno *-je* u albanskom pa je od **avit* tvoreno *ävět*, dakako s naslonom na neke riječi koje imaju sufiksarno *-et* po normalnoj tvorbi, tipa onomatopejskih *klěpět*, *trěpět*, *zvěkět*. Dakle bi riječ *ävět* bila balkanizam prema albanskoj riječi koja i značenjem i oblikom odgovara našoj riječi.

10.3. O riječi *vřlět* P. Skok govori nekoliko puta⁵: najprije na 1, 77-78 govori o pojavi deklinacije na *-i* (femininum) u odnosu na maskulinum u onomatopejama na *-et*, te zatim na 1,496 konstatirajući da su imenice na *-et* uglavnom onomatopeje muškoga roda, a ako prijeđu u deklinaciju na *-i* (femininum) postaju kolektivumi tipa *gđlět*, *vřlět*, *kđčět*. Konačno na 1,698-699 s.v. *hurljati* / *vrljati* veli: "Gubitak *h* u *hv-* dopušta da se ovamo stavi i apstraktna izvedenioca po deklinaciji *i* od pridjeva *hrl vřlět* f. "declivitas", odatle pridjev *vřlėtan*. Semasiološki razvitak bio bi od *vrl*: "bačen > hitar > strm" (str. 699). Etimologija zaista neobična: u češ. *chrleti* / *chrliti* znači "baciti", u dubrovačkih pisaca *hrliti* znači "hitjeti", u Crnoj Gori *hrl* znači "hitar", s prijelazom *hr-* > *vr-* dobivamo *vrl* pa sa sufiksom *-et* za kolektivume dobivamo *vřlět* "strmen, strmenita nizbrdica, uzbrdica, kamenjara". S ovom se etimologijom zaista teško složiti, to više što postoji mogućnost da se ni ovdje ne radi ni o kakvom našem prvotnom sufiksu nego o jednoj opet balkanskoj riječi. AR⁶ daje ove natuknice o riječi: *vrlět*, *vrlėtača*, *vrlėtačina*, *vrlėtan*, *vrlėtnica*, *vrlėtnice*, *vrlėtnost*, *vrlėtuša*. Od ovih su toponimi *Vrlėtača* (Gospić), *Vrlėtnica* (Slavonija, Bosna), *Vrlėtnice* (Srbija), *Vrlėtuša* (Gospić), dakle uglavnom Lika, Bosna, Srbija, Slavonija. Potvrde za *vřlět* su iz Dubrovni-

³ cf. Heuser — Şevket, *Türkisch-deutsches Wörterbuch*, Istanbul 1942, s.v.

⁴ cf. A. Leotti, *Dizionario albanese-italiano*, Roma 1937, s.v.

⁵ P. Skok, ERHS 1, 77-78, 496, 698-699.

⁶ cf. AR 21, 520.

ka, Zadvarja, Bukovice, za Liku i likovi *vrletača*, *vrletačina*. Za riječ *vřlět* nema potvrda iz starijeg vremena. Potvrda iz Došena upućuje na porijeklo riječi iz kraja Lika-Zadar. Dakle i ovdje bi se, kao u slučaju riječi *ävět*, moglo raditi o riječi iz istočnih krajeva, tj. riječi koja može biti prema nekom balkanskom jeziku, ostatku nekog supstrata. Zaista se ovdje o tome i radi, samo se u slučaju riječi *vřlět* radi o rumunjskom jeziku koji je u srednjem vijeku a i prije bio proširen sve do Istre i Krka. U rumunjskom postoji leksički niz koji govori "o strmenitom tlu": *urlát* "niedergestürzt", *urlá* "nieder-, herunterstürzen", *urlare* f. "Herunterstürzen", *urlatură* = *úrlet* f. "declivitas"⁷. Glagol je porijeklom od lat. *ululare* koji uz "zavijati" ima i značenje "strmoglavno, naglo spuštanje terena".

U rumunjskom postoji za strmi teren riječ koja je vrlo blizu ili čak ista kao naša riječ *vrlet*. To je navedena riječ *úrlet*: početno *url-* je prešlo u *vřlět* kao što je lat. *urna* > rum. *urnă* dalo na Krku i Rabu riječ *vrnja* "1. kovanja, 2. košarica s lucnjem"⁸. Završno je pak *-et* također rumunjskog porijekla, nije naš sufiks *-et*, ali se naknadno uključio u naš sistem te se osjeća kao naš sufiks. U zaključku možemo kazati da je i riječ *gřlět* načinjena prema *vřlět* (koja bi prema tome bila starija)⁹, dok bi sve ostale riječi na *-et* bile onomatopejskog porijekla, s time da je i *-et* u *křčět* od unakrštenja s *četina*¹⁰. Ovo treba istaknuti u vezi s time što Maretić dijeli riječi na *-et* na onomatopeje i feminine na *-et* u koje ubraja upravo *gřlět*, *křčět*, *vřlět*, a tu je *-et* posve drugog porijekla¹¹. Neslaganje s ovom mišlju donosi još jedna riječ na *-et* koje ne citira navedeni Maretić. Nalazi se u Matešićevu *Odostražnom rječniku* (1966), pa i u Babićevoj *Tvorbi* (1986): to je riječ *plävět* koja oblikom odgovara navedenim rječima na *-et*. Miklošić u *Lexicon* navodi steslav *plaveti* "color caeruleus" i *plavetini* "caeruleus", oba s potvrdom iz Aleksandride (16. st.). U drugoj Aleksandridi (*Starine* 3, 249) na tom mjestu za pridjev dolazi oblik *plavitan* (*plavitno kamenje, nebeska plavitnost*). Stoga moramo zaključiti da se ovdje radi o nekadašnjem jatuu koji u ikavskom daje *-itan*, tj. ni tu se ne radi o *-et* kao u onomatopejskim rječima na *-et* tipa *klěpět* ili u zbirnima tipa *vřlět* (odatile *gřlět*). Inače u AR postoji dosta izvedenica od *plavet*: *plavetan*, *plavetina*

⁷ cf. S.P. Barcianu, *Dictionar român-germán și germán-román*, I, Sibiu 1900, s.v. *Dictionarul limbii române moderne*, București 1958, navodi da se "regionalno" glagol uzima za "naglo spuštanje terena", pa odatle to vrijedi i za *úrlet* za koji Barcianu (današnji književni) ne navodi to značenje.

⁸ cf. ERHS 3, 629.

⁹ Ovu etimologiju (da je *gřlět* načinjeno prema supstratskoj riječi *vřlět*) potvrđuje činjenica da je riječ *gřlět* potvrđena na području na kojem je zatečena i riječ *vřlět*. AR 3,252 donosi za *gřlět* potvrde iz Belle, Stullija, Vuka (leksikografi; Vuk valjda iz narodnih pjesama), od pisaca iz Palmotića, Đorđića, Bogišića, tj. riječ je potvrđena za područja od Zadra do Cavtata, eventualno i za jug Srbije (potvrde iz Vuka). Za današnji hrvatski književni jezik Benešićev *Rječnik* (3,557-558) donosi potvrde iz Nazora, Nehajeva i Anđelinovića, u Krnica čak "raguzeizam" *golijet*.

¹⁰ cf. ERHS 1, 317: *četina* i *křčět* isto znače "oštra dlaka"; razvoj: *křčět* = *ko*[strijet] + *čet*[ina].

¹¹ Maretić, *Gramatika* 323.

(Šulek, za boju), *plavetnik* (biljka), *plavetnikast*, *plavetnjikast*, *plavetniti (se)*, te i obično *plavetnilo* (tvorba po tipu *crven* : *crveniti se* : *crvenilo*, tj. *plavetan* : *plavetniti se* : *plavetnilo*). Maretić među sufiksima nema *plavetnilo*, a Babić nema *plavetan*¹². U vezi s jatom u *plāvēt* i *plavetan* (ni Miklošić nema jata u riječi *plavetv*, on u istom tekstu ima za to i *plavota*) moglo bi se reći da je prvotno u svim riječima na *-et* bio jat pa je taj jat na jugu Slavije dejatiziran po tipu *-ēn* < *-ēn̥* kao u *d̥rven* < stcsl. *dr̥věn̥*¹³. Stoga ako smo gore tvrdili da je *-et* u *v̥lēt* stranog porijekla, u *g̊lēt* analogija, onda možemo i za riječ *plāvēt* reći da se radi o analogiji prema navedenim riječima jer i u riječi *plāvēt* možemo nazrijeti neku vrstu zbirnosti plave boje.

10.4. Na koncu treba nešto reći i o rumunjskom *úrlet*. I ova riječ bi mogla biti supstratskog porijekla, s time da nema veze sa lat. *ululare*. Ona se može povezati s mediteransko-keltskom riječi *lau-* / *leu-* "kamen" koja je dobro zasvjedočena i kod nas i u Grčkoj te u keltskim jezicima¹⁴. Kako je sufiks *-ētum* siguran romanzam, te kako je disimilacija *lausa* > *laura* potvrđena samo u grčkom, morali bismo polaziti od interferencije grčkoga *laura* "kamenit gorski put, ulica (kamenita)" i romanskoga sufiksa *-ētum* za "nešto što se tu nalazi, mjesto gdje nečega ima u izobilju", dakle bi se radilo o jednom najranijem grecizmu naše obale predanom romanskim naseljenicima koji onda svojim jezičnim sredstvima načine riječ *laurētum* za značenje "kamenjar, mjesto gdje ima mnogo kamenja, s minimalnim nasadom bilja": od **laurētum* / **leurētum* možemo dobiti preko **levrēt* zamjenom slogova u **vrelēt* našu riječ *v̥lēt*. Dakle bi *v̥lēt* bila jedan od najstarijih greko-romanizama s naše obale. Ako bismo prihvatili ovu etimologiju, morali bismo dakako napustiti navedenu direktnu vezu s rumunjskim *úrlet*, s time da ovo *v̥lēt* ipak utječe na stvaranje riječi *g̊lēt* i *plāvēt*. Definitivna odluka o tome da li se radi o čistom rumunizmu ili o balkanskom greko-romanizmu teško se donosi. Može se raditi čak i o greko-romanizmu koji nam je predan preko romanskoga rumunjskoga jezika. Tu treba dodati da je i REW 6107 pokušao rastaviti rum. *urlá* od lat. navedenog *ululare* "zavijati", s time da mu je rum. *urlá* od lat. *ōrūlād̥re* "sići, skinuti se" te je rum. *urlá* od "sići, skinuti se" preko "jurnuti, ispasti" dalo značenje današnjeg rumunjskog glagola, preko kojega bi zatim nastala i izvedenica *úrlet*. Osnova u *ōrūlāre* je lat. *ora* "obala"¹⁵.

¹² cf. Babić, *Tvorba* 1986 (br. 1240, str. 526).

¹³ cf. Maretić, *Gramatika*, izd. 1963, strane 58-59, 367.

¹⁴ cf. J. Pokorny, *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*, Beč 1959, s.v., te i Putanec, *Naziv LABUSEDUM iz 11. st. za grad Dubrovnik*, Rasprave Zavoda za hrvatski jezik 19, 1993, str. 295-296.

¹⁵ cf. W Meyer-Lübke, *Romanisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg 1968, str. 706.

11. Apelativ i toponim *tabarina* / *Tabarina* (Bakarac).

U lovu na tune u Bakru, koji je lov tu vjerojatno iz vremena prvih indoevropskih naseljenika, spominje se i riječ *tabarina* koju Antun Ružić (pismo iz 1977) opisuje kao "natkriti prostor na prostranim stupovima kroz koje (sredinom) prolaze grede (lantine) za vješanje parova tuna koje su na taj prostor donesene i očišćene; tu se potom važu i odpremaju na pijacu". Kako je ta "građevina" ujedno i jedina u mjestu, riječ je i toponim (*Tabarina*). Kada se pokuša proučiti etimologija riječi, ustanovit će se da se radi o jednom prežitku iz terminologije gradnje na Alpama (Švicarska) koji obuhvaća, osim Švicarske, Furlaniju i Dolomite. Radi se o riječi koju *REW* 8546a restituira kao *tamāra*¹⁶ označivši njezino mjesto kao "Alpenhütte (alpska koliba)" i "Pferch (torska koliba)". *REW* navodi oblike za tu riječ: grōdn. *tambra*, comel. *tambar*, furl. *tamar*, slov. *tamar(ja)*. Navodi da u Dolomitima i Furlaniji postoje i odnosni toponimi koji dolaze od ovog apelativa. Oblik iz Furlanije *tamar* Pirona¹⁷ opisuje slično kao što to opisuje i A. Ružić za bakaračku *tabarinu*: u furlanskom je *tamar* "1. recinto a stanghe, a steconata o a palizzata, che chiude i varii fabbricati che costituiscono la casera, 2. lo spazio, chiuso da stanghe, ove le mandre serenavano all'aperto, ciò che è in uso ancora in Valcellina".

Pirona navodi i varijante u furlanskome: uz *tamar*, i *tamer*, *tomar*, *tomb'r*. Budući da se u nas i u Alpama radi o sličnoj primitivnoj gradnji koja služi u Bakarcu za odlaganje ulova tune, te njezinu preradbu, a u Alpama ljetni boravak na pašnjacima te za torenje sitne stoke ljeti, moramo zaključiti da se radi o jednom vrlo starom terminu, prežitku iz vremena prvih Indoevropljana, možda i iz vremena prvih naseljanika Mediterana Pelasta. Radi se o jednoj riječi koja se osim na Alpama i u sjevernoj Italiji sačuvala kao prežetak još u Sloveniji i Hrvatskoj. Slični su alpski prežici u nas sačuvani u riječima *bajta* (ona je i mediteranska jer se nalazi čak u Palestini), *brenta* (kajkavski i čakavski krajevi) te *jata* (*pojata*)¹⁸. Kada se pak traži etimologija ove riječi, onda je najbolje, zbog značenja "gradnja, građevina", polaziti od ie. korijena *dem-* / *dom-* koji je sačuvan u lat. *domus* i u slav. *domъ* "kuća" te u germanskom (aisl. *timbr*, as. *timbar*, ags. *timber*, ahd. *zimbar*, sve "1. Bauholz, 2. Zimmer")¹⁹. Prijelaz početnog zvučnog u bezvučni (*dem-* > *tem-*) je zasvjedočen osim u germanskom još u armenskom (*tun*), te u toharskom (B *tem-*, A *tam-*). Kako se u riječi *tamar* radi o proširenju sa *-ro* kao u germanskome, moglo bi se raditi o germanskoj riječi, ali zbog vokalizma jedna-

¹⁶ cf. Id., ib. 8546a.

¹⁷ cf. G.A. Pirona, E. Carletti, G.B. Corgnani, *Il nuovo Pirona*, Udine 1935, s.v.

¹⁸ cf. P. Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, sv. 1, str. 94, 207 (i tu navedenu literaturu).

¹⁹ cf. J. Pokorny, *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*, Bern-München. 1959, str. 198-199.

kog kao i u armenskom (*tun* < **tom-*) te toharskom (*tam-*) mogli bismo misliti i na neku pelastičku riječ koja se tu sačuvala iz vremena prvih indoevropskih mediteranskih naseljenika. Suglasnik *b* u ovoj se riječi javlja uslijed sinkope u *támara* (mediteranski akcent na prvom slogu): *támara* > **tambra*, odatle u nas **tabara* < **tambara*, sa sufixsom *-ina tabarina*. Naš je oblik mogao nastati i kao disimilacija *m* > *b*: *támara* > *tabara* > *tabarina*.

12. Etimologija riječi *oluja*.

12.1. Riječ *oluja* f. "bura, nevrijeme, vihor, veliko nevrijeme" i nakon svih dosada danih etimologija predstavlja problem koji će se i dalje rješavati. Ja ću pokušati ovdje dati svoj prilog tumačenju etimologije navedene riječi, s time da u problem uvodim i mnoge nove elemente, koji dosada u tumačenju etimologije ove riječi nisu bili uzimani u obzir.

12.2. Riječ *oluja* AR potvrđuje tek od 18. st. (od leksikografa samo Vuk). Od pisaca citirani su u AR Pavić, Došen, Obradović, Leaković, Vuk, Martić, Vodopić. Moglo bi se dakle reći da se radi o piscima s područja Dalmacije, Slavonije, Like (Došen), Vojvodine, Bosne, Dubrovnika. Nema citata iz čakavskih i kajkavskih krajeva. To potvrđuju i činjenice koje nam daje naša starija leksikografija. Dok Deanović daje (Tal.-hrv.) *burrasca* = *nagla (kratka) oluja, vihor; tempesta* = *oluja, vihor, nevrijeme* [tako već Šulek u *Znanstvenu nazivlju* (1874-1875) *oluja (bura)* = *Gewitter, Sturm*, tal. *burrasca, tempesta*], riječi nemaju stariji Belostenec (1740) [*procella* = *viher, morski viher, nagel veter s deždem berzo prejdući*], Jambrešić (1742) [*procella* = *viher, veliki veter s naglim deždem, navlastito na morju* = *Sturmwind, Ungewitter*], Vitezović (1700) [*procella* = *burka, morski vihar*] koji je svjedok za gornju čakavštinu, pa ni Tanzlinger (18. st.) [Akademijin rukopis: nema *burrasca, borrasca*, ima samo *borrea* = *borra* = *siver, bura*, pa *tempesta* = *grād, krupa, gromovina, godina, zlagodina, germljavina; tempesta di mare* = *vihar; tempestoso* = *viharljiv*], svjedok za donju čakavštinu i dalmatinsku štokavštinu. Za Slavoniju potvrđuje riječ i M. Lanosović (*Einleitung*, 1778): *Ungewitter* = *vihar, oluja*. Slučaj Tanzlingera koji donosi zaista mnogo sinonima, značajan je jer, da je riječ postojala na području od Zadra do Dubrovnika, sigurno je mogao unijeti i taj sinonim da je postojao u njegovu jeziku. To samo dokazuje da je riječ *oluja* postojala u njegovo doba u kontinentalnom dijelu zemlje, tj. možda u zaleđu Dalmacije, Bosne, Slavonije te u Srbiji i Vojvodini. Mihajlović (*Grada II*, 429) potvrđuje riječ za Vojvodinu od 1792. ("suza u oku utišava oluju muža", "kako je oluja prošla").

12.3. Od izvedenica AR citira pridjev *olujan, olujski*, imenicu *olujina* (uz prezime *Olujić*, o kojem niže).

12.4. U leksikografiji 19. st. javlja se riječ *oluja* u Mažuranić-Užarevića (1842.), koji nema ove riječi pod *Gewitter* i *Gewitterwolke*, ali ima *Sturm* = *vihar*,

bura, oluja, nevrijeme, nepogoda, Sturmwind = *oluja, bura, burni ujetar, vihar*, u Drobnića (1846-49): *oluja* = *Ungewitter, Sturm*, tal. *tempesta, temporale*. Kao u Drobnića i u Veselića (1853, 1854), u Veselića (1854): *Ungewitter* = *nevrijeme, nepogoda*, ali *Sturm* = *vihar, bura, oluja*, te *Sturmwind* = *oluja, bura, burni ujetar, vihar*. U 19. i 20. st. riječ je gotovo posvudašnja. Benešić (*Rječnik* s.v.) potvrđuje je (zajedno s izvedenicama inf. *olujiti*, pridjevi *olujast, olujan*, deminutiv *olujica*, augmentativ *olujina*) iz Demetra, Vodopića, Martića, Senoe, Tomića, Kumičića, Hranilovića, Vojnovića, Fr. Mažuranića, Cara Emina, Matoša, Kostelića, Krkleca, Kaleba, Preradovića, Šimunovića, Hanžekovića, Tresić-Pavičića, Draženovića, Ujevića, Muradbegovića, Kosora.

12.5. Benešićev *Rječnik* donosi i potvrde za maskulinum *oluj* iz Kranjčevića, Nazora, Kosora te Kozarca, koji ima i svoj pandan u *holuj* iz Martića (v. točka 12.6).

12.6. Veliku novost unosi u proučavanje etimologije ove riječi oblik s *ho-*. Javlja se najprije u Vojvodini u slavenosrpskim tekstovima (Mihajlović, *Grđa* II, 728), od 1783: "sie my Serbli naričem holujeju", "velika burja (holuja) se digla", "na koga burja ili holuja napadaet", "dojde burja i holuja velika". Iz ovih se citata vidi da se riječ unosi kao kontaktni sinonim. S *ho-* citira za Bosnu AR iz Martića²⁰ pridjev *holujan* ("bez holujna grđa i poplavi") i Benešić iz istog pisca imenicu *holuj*²¹.

12.7. Riječ se javlja i u antroponimiji, kao prezime²²: a. *Holujević* (Slavonski Brod, Strošinci, Vukovar, Zagreb), b. *Oluić* (centar prezimena s 54 obitelji, 330 ljudi, Bilišane i Obrovac), c. *Olujčić* (Islam Grčki i Proložac Donji, kao centar s najvećim brojem nosilaca, te Lovreć, Oriovac, Osijek), d. *Oluja* (šira okolica Bjelovara, Velika Črešnjevica), e. *Olujević* (v. i *hol-*, Banovci i Kobaš Slavonski kao centar s najvećim brojem nosilaca). Analizirajući ovu situaciju može se reći da prezime nije polarizirano, imaju ga i katolička i pravoslavna sela, s time da najviše takvih prezimena ima u Dalmaciji i u Slavoniji (nije mi poznata situacija ovog prezimena u Bosni, Crnoj Gori i Srbiji).

12.8. Dakle, da rezimiramo: 1. riječ je potvrđena i u liku *holuja* i u liku *oluja*, 2. riječ postoji i kao maskulinum *holuj* i *oluj*, te 3. riječ je raspoređena na terenu od Like i Zadra do Dubrovnika te u zaleđu sve do Slavonije (valjda istočne) i Vojvodine. Po mojem mišljenju to je teren gdje u Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori dolazi grčki utjecaj još iz vremena prvih naseljenika Grka, koji dolaze na Mediteran iza Pelasta a prije Ilira, a taj je utjecaj moguć sve do 13. st. preko grčke pravoslavne crkve, dok u zaleđu (Slavonija, Srbija, Vojvodina) prije svega i utjecajem grčkoga

²⁰ AR 8,898.

²¹ Benešić, *Rječnik*, s.v.

²² cf. *Leksik prezimena*, s.v.

klera na pravoslavni živalj prije i poslije raskola u kršćana (početak 867, a definitivno 1054).

12.9. Kada govorimo o etimologiji riječi *oluja*, onda treba istaći da je uza sva dosadašnja nastojanja etimologija ove riječi stvar dosta problematična, i fonetski i semantički. Koliko mi je poznato, prvu je etimologiju dao Đuro Daničić²³. On se zbog značenja "bura" i "buran" oslanja na grčku riječ *ἄελλοῖος* "buran", *ἄελλα* "bura". Semantika je u redu, ali fonetika nije: treba pretpostaviti **aella* > **oela* > **oleja* > *oluja*. Uz to Daničić ne tumači (doduše naknadno ustanovljenu) pojavu likova s *ho-*. Stoga Maretić²⁴ kritizira ovu etimologiju riječima: "nije prilika misliti" da riječ postaje od navedenih grčkih oblika. Dakako riječ ne može postati ni od još jedne grčke riječi koja isto znači: stgrč. i ngrč. *θύελλα* "bura, vihor". Petar Skok²⁵, kritizirajući Daničićevu etimologiju, veli da bi etimologija mogla stajati sa stajališta semantike ali da ne može stajati sa stajališta fonetike. Upućuje na potvrdu koju je dao Milovan Gavazzi iz Like za bezlično 3. l. sg. *lùjã* "sprema se oluja", te na koncu iznosi svoju etimologiju: riječ je eufemizam od hebrejskoga (biblijskoga) *hallelujah* "slavite Boga", semantički eufemizam kao lat. *fortuna* "sreća" > na Balkanu (Bugarska, Rumunjska, Albanija, Grčka, evropska Turska, Dalmacija, Bosna, Crna Gora) "nevrijeme"²⁶. Obrazloženje koje je dao P. Skok zadovoljava, ali ipak ima jedan prigovor ovoj etimologiji: lat. *fortuna* je pučka riječ, dok je *aleluja* samo crkveni uzvik, koji se upotrebljava dosta rijetko u kultu pravoslavne i katoličke vjere, pa prema tome ima malo izgleda da bi odatle nastala u narodu riječ za silovit vjetar, nevrijeme praćeno gromovima i bljeskanjem gromova u daljini (za prigovore v. i notu 27). Tu treba istaći da se ova hebrejska riječ nigdje ne javlja sa značenjem "oluja", pa je sumnjivo da se javlja i u našem slučaju²⁷.

²³ Đ. Daničić, *Osnove srpskoga ili hrvatskoga jezika*, Beograd 1876.

²⁴ AR 8, 1917-1922, str. 898.

²⁵ ERHS 2, str. 554.

²⁶ ERHS I, 526.

²⁷ Za ovu semantičku paralelu (razvoj značenja *aleluja* > *nevrijeme*) u slučaju *fortuna* > *nevrijeme* i *fortuna* > *sreća* može se reći da malo šepa zbog toga što je moguće da bi se upotrijebila riječ *aleluja* za stanje nakon nevremena kao zahvala Bogu koji nas je ipak oslobodio uragana ali se ne vidi razlog da se i samo *nevrijeme* označi sa "slavite Boga". Osim toga moglo bi se reći da je na jednom dijelu Mediterana *fortuna* oduvijek i značila "nevrijeme" (tamo gdje je danas "nevrijeme" nikada nije ni bilo značenja "sreća"). Čini se da od sjeverne Italije te od Venecije na istok *fortuna* znači "nevrijeme" (početno "nesreća", usp. u Furlaniji *fortūna* "nesreća", u Veneciji izvedenica *fortunal* "nevrijeme", usp. REW 3458), dok gotovo samo u Italiji znači "sreća", tu i iz vremena Rimljana *Fortuna* "božica sreće" (tu nekada i *Fortuna secunda* i *Fortuna adversa*, sa značenjima "dobar usud", "nesretan usud"). Osnova etimologije u indoevropskom je od *bher-* "nosim, donosim", tj. *fortuna* je "ono što je doneseno, sudbina", slično u nas *sreća* < *svręšta* / *svręntja* "ono što se sreće, što se srelo" > "sreća" (o tome i S. Ivšić, cf. *Rasprave Zavoda za jezik*, 10-11, 1984-1985, str. 138).

Isto tako lički bezlični glagol *lùjã* ne će biti u vezi s riječju *oluja*, nego će prije biti u vezi s riječju koja se javlja i u Furlaniji: tu imamo²⁸ furl. *tarluyá*, grödn. *tarluyä* "blitzen" te furl. i grödn. *tarlui* "Blitz". Budući da je nevjerovatno da bi se u nas radilo o furlanizmu, može se raditi o nekom glagolu iz pelastičkog vremena, vremena prvih naseljenika Indoevropljana, ali koji svakako ima neku vezu s lat. *lux* "svjetlo" (možda: lat. *lucere* > mediter. **lupere* > furl. *lupiã*²⁹, s *pi* > *j* *tarluyá*; *tar-* za *trans-*). Inače u sjevernoj Italiji za ovo "sijevanje" postoji interferencija s lat. *lumen* i *lux* te lat. *lampas*, *lampada* (REW 4870) tako te u furlanskom imamo za "sijeovati" *lampã*, za "sijevanje" *lamp*, *lampade*, *lampin*, *lampon* ali i *tarlup* "sijevanje", *tarlupã* "sijeovati" i naprijed navedene furlanske oblike na *-lujã*. U nas od *lampa-* imamo krčko-rom. *lampuar*, imenicu *limp*, u nas naše dijalektalno *lampati* "sijeovati", *lamp* "bljesak" (romanizam). U svakom slučaju, lički će glagol biti potpuno drugog etimološkog porijekla od riječi *oluja*. Vjerojatno je samostalno na etimologiju *oluja* < *hallelujah* došao i Velimir Mihajlović³⁰ koji donosi i potvrde za *ho-*, što mu još više opravdava etimologiju jer i u originalnom hebrejskom imamo *hal-* u *hallelujah*. Postoji i najnoviji pokušaj etimologije ove riječi. Alemko Gluhak uspostavlja primamljivu i jednostavnu varijantu **ohlujã* koja bi se sada u vezi s varijantom *holujã* mogla lako braniti metatezom **ohlujã* > *holujã*. Ali je teško izvoditi **ohlujã* od nepotvrđenog glagola **ohlujati* a ličko *lujã* 3.l.sg. "sprema se oluja" ne treba dovoditi u vezu s *oluja* i **olujati* jer njegovo značenje nema veze s olujom nego s onim "blesikanjem u daljini" koje zapažamo prije pojave oluje na što se odnosi i furlansko značenje "lampeggiare" za *lupiã* (v. naprijed, nota 29). Budući da riječ *oluja* nije sačuvana u drugih Slavena, za nju vrijedi pravilo da je najvjerojatnije supstratskog ili adstratskog porijekla. Teoretski doduše postoji mogućnost izoliranog slavizma ali za ovaj slučaj to ne dolazi u obzir jer je referent tako posvudašnji da je gotovo isključena mogućnost da se riječ sačuvala na tako ograničenom prostoru a slučaj slavenosrbizama (v. 12.6.) sigurno upućuje na utjecaj grčkog jezika preko pravoslavnog svećenstva³¹.

12.10. Budući da se *allelujah* > *oluja* ne javlja ni u Bugara ni u Rusa i Ukrajinaca, ja odustajem i od veze s hebrejskom riječju, te na osnovi činjenice da se javlja u Dalmaciji (utjecaj starogrčkog) i u Vojvodini (s *ol-* i *hol-*, utjecaj novogrčkog preko pravoslavne crkve), sklon sam izvoditi ovu riječ iz grčkog jezika. U starogrčkom i novogrčkom postoji pridjev *όλοός* / *όλοός* / *όλώιος* / *ούλοός* / *όλόεις* (Frisk), sve sa značenjem "opasan, koban, zlokoban", pa od sintagme *όλοή δυσκρασία* ili (novogrč.) *όλοή κακοκαρία* u značenju "zlokobno vrijeme,

²⁸ cf. REW s.v. *lucere* / *lucire*.

²⁹ cf. Pirona, s.v. *lupiã* "lampeggiare".

³⁰ *Grada* II, str. 429, 720.

³¹ cf. A. Gluhak, *Hrvatski etimološki rječnik*, Zagreb 1993, str. 452-453.

tj. nevrjeme" dobivamo ispuštanjem imenice i poimeničenjem riječ *ὄλοια, u nas *oluja*³². *Oblici s ho-* mogli su nastati još u grčkom jeziku u vezi sa sličnim pridjevom ὄλος "sav, potpun" ili i u nas u vezi s našim glagolima koji idu uz nevrjeme i vjor *hukati, hučati, hujati*, a moglo bi se čak vezati kao interferencija s turcizmom koji ima značenje koje ide uz *holuja/oluja*, a sreće se na istom terenu na kojem se nalazi i riječ *oluja*: to je turcizam *hala/ala* "vrsta aždaje, zmaja koji vodi oblake i navodi grad na ljetinu" (Škaljić, Skok)³³.

U primjerima iz Bosne moglo bi se raditi o hakizmu tipa *hadet za adet, hat za at, haga za aga*³⁴ ali za oblike iz Vojvodine to ne dolazi u obzir, te taj hakizam treba tumačiti na način koji smo naveli (za ovo *hol-* u *holuja* usp. i *hol-* u rum. *hólbura* "Sturmwind", gdje je drugi dio sigurno rum. *búra* [de ploae] "Regenschauer", s izvedenicom i *buránă* "Sturmwind"; za rumunjske riječi usp. djelo citirano u noti 7). Maskulinum *oluj* i *holuj* (v. točka 12.6. i 12.5.) možemo tumačiti našom jezičnom pojavom s naslonom u mociji na naše riječi *vjor* i *vjetar*, ili ako bismo i taj oblik smatrali vrlo starim, što je dosta nevjerojatno, prema grčkoj sintagmi gdje bismo imali imenicu muškoga roda, npr. ὄλοός καιρός "zlokobno vrijeme, tj. nevrjeme". Dakle bi se u slučaju naše riječi *oluja* radilo o izoliranom grecizmu naše obale s jedne strane, a u Vojvodini i Srbiji o grecizmu koji ide iz krugova pravoslavnog svećenstva, koje je pod jakim utjecajem bizantske crkve. Sličan izoliran grecizam našao sam na grobnom natpisu u Ohridu iz 14. st.: *po-guslo* < grč. ἀπὸ γλώσσης "porijeklom"³⁵.

12.11. Konačno treba nešto reći još o jednoj riječi koja bi mogla podsjećati na riječ *oluja* a koje etimologija također nije jasna. To je riječ *oluj* koju AR³⁶ potvrđuje samo iz jednoga izvora a za koju kaže na svoj poznat način da je "riječ tamnog postanja i značenja". Citat je iz Obradovićeva "Soveti zdravago razu-

³² Slično poimeničenje grecizma imamo u grč. ἀπαλός "mekan, nježan" > *opol* m., cf. ERHS II, 561 (i tamo navedenu literaturu).

³³ Netko bi mogao pomisliti da bi se i čitava riječ *holuja / oluja* mogla zbog značenja (*oblačna aždaja* > *nevrjeme*) izvesti od *hala / ala* sa sufiksom *-uj / -uja* ali je to nemoguće zbog toga što u našim izvedenicama ne nalazimo taj sufiks. Maretić (1963) nema *-huj* (str. 324), nema *-uja* (str. 363), daje *-uj* za *kraguj, slavuj, -ujak* za *ožujak* (u starini na istoku gotovo bez iznimke nazivan *suhi, suhyj*, i u kajkavaca *sušec* ili *gregurščak*, na zapadu *lažak* i *lažak*, preinačen u **lžujvkr* > *ožujak*, najvjerojatnije interferirano sa *ožužiti*). Inače osnovno *ala / hala* u nas znači i "jak, hladan vjetar", u bugarskom "1. zmaj koji vodi oblake grada i tūče, 2. nevrjeme, oluja" (Dorić), dakle upravo ono što u nas znači *oluja*. Ovoj se etimologiji (da je [h]oluja < **haluja*) protivni i činjenica da je manje vjerojatno da bi se taj turcizam zatekao i uz obalu (Dalmacija, Dubrovnik, Lika, Zadar), te još manje da bi se javio i kao slavenosrbizam u Vojvodini. U vezi sa značenjem 2 u bugarskom S. Mladenov (*Etimologičeski i pravopisnen rečnik*, Sofija 1941) odbija vezu s turcizmom i pomišlja na balkanski grecizam od grč. χάλαζα "grad, tūča" (potvrda od Homera, 800 g. a.Ch.n.). Radilo bi se o nekom hipokoristiku prema grčkoj riječi.

³⁴ cf. Škaljić, *Turcizmi*, Sarajevo 1973, str. 41).

³⁵ cf. Putanec, *Etimologija riječi poguslo* (Ohrid 1379), Slovo 15-16, 1965-66, str. 208-213.

³⁶ AR 8,898.

ma³⁷ te glasi: "Evo ti malo reči plotski čovek! o kom se ništa drugo ne može reći nego: rodio se, živio i umreo, pak tuti mu i oluj!". Na osnovi konteksta se vidi da se radi o tome da je "plotski čovjek", tj. "puten [= tjelesni] čovjek" takva nakaza da se o njemu ne može ništa drugo reći nego samo da se rodio, živio i umro, on nije u svom životu dao ništa vrijedna. Misao je to Obradovića, pravoslavnoga svećenika i monaha te pristalice prosvjetiteljstva svoga vremena. Ovdje dakle treba protumačiti što je autor htio reći s onom završnom frazom "pak tuti mu i oluj". Budući da je poznato da je autor pod jakim utjecajem slavenosrpskog jezika, neće biti na odmet da se pomisli na ruski utjecaj, na jezik u pravoslavni svećenika u Srba. Zaista u ruskom imamo riječ *oluj* zabilježenu kao arhaizam i dijalektizam sa značenjem "pivo, svako piće, osim alkoholnoga, vina". Sinonim mu je *olʹ* i *olovina* (Vasmer, Dalj). Dalj donosi i potvrdu iz nekog trebnika koja kazuje da se na oltar ne smije donositi *olovina* nego jedino *vinno*, što je određeno već u Novom Zavjetu. Čitava serija riječi (*olʹ*, *olovina*, *oluj*) je praslavenska te indoevropska (Vasmer: lit. *alūs* "vrsta domaćeg piva", staropruski *alu* "medovina", letonski *alus* "pivo"). Mislim da je riječju "pak tuti mu i oluj" Obradović želio reći da je takvom materijalističkom čovjeku "tu na zemlji i jedini užitak", dakle preneseno "piće, pivo" > "užitak", tj. sve. Riječ je dakle *oluj* rusizam, odnosno slavenosrbizam, te nema veze s riječju *oluja*, odnosno s etimologijom koju smo dali za ovu riječ.

KRATICE JEZIKA

- grödn. = grödnerisch (pokrajina Grödner u Dolomitima).
- comel. = comelico (pokrajina na sjeveru Italije između Lugana i Bergama).
- furl. = furlanski (sjevernotalijanska pokrajina Furlanija).
- slov. = slovenski.
- aisl. = altislandisch, staroislandski.
- as. = altsächsisch, starosaski.
- ags. = anglosächsisch, anglosaski.
- ahd. = althochdeutsch, starovisokonjemački.

³⁷ D. Obradović, *Soveti zdravago razuma*, Leipzig 1784, str. 61.

LITERATURA

1. AR = *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, izd. HAZU, Zagreb 1880-1975.
2. S. Babić, *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*, Zagreb 1986.
3. S.P. Barcianu, *Dicționar român-germân și germân-român*, I, Sibiu 1900.
4. J. Benešić, *Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od Preporoda do I.G. Kovačića*, Zagreb 1988, ss.
5. Đ. Daničić, *Osnove srpskoga ili hrvatskoga jezika*, Beograd 1876.
6. *Dicționarul limbii romîne moderne*, București 1958.
7. ERHS, v. Skok
8. H. Frisk, *Griechisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg 1960-1970.
9. A. Gluhak, *Hrvatski etimološki rječnik*, Zagreb 1993.
10. Heuser-Şevket, *Türkisch-Deutsches Wörterbuch*, Istanbul 1942.
11. *Leksik prezimena NRH*, Zagreb 1976.
12. A. Leotti, *Dizionario albanese-italiano*, Roma 1937.
13. T. Maretić, *Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnoga jezika*, Zagreb 1963.
14. J. Matešić, *Rückläufiges Wörterbuch des Serbokroatischen*, Wiesbaden 1966.
15. V. Mihajlović, *Grada za rečnik stranih reči u predvukovskom periodu*, Novi Sad, 1972-74.
16. F. Miklošić, *Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum*, Wien 1862-1865.
17. D. Obradović, *Soveti zdravago razuma*, Leipzig 1784.
18. G.A. Pirona, E. Carletti, G.B. Corgnali, *Il nouvo Pirona*, Udine 1935.
19. J. Pokorny, *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*, Bern-München 1959.
20. V. Putanec, *Etimologija riječi poguslo (Ohrid 1379)*, Slovo 15-16, 1965-1966.
21. V. Putanec, *Naziv LABUSEDUM iz 11. st. za grad Dubrovnik*, Rasprave Zavoda za hrvatski jezik 19, 1993.
22. REW = W. Meyer – Lübke, *Romanisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg 1968.
23. P. Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Zagreb 1971-1974.
24. A. Škaljić, *Turcizmi u srpskohrvatskom-hrvatskosrpskom jeziku*, 3. izd., Sarajevo 1973.
25. M. Vasmer, *Russisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg 1953, ss.

Résumé

CONTRIBUTIONS ÉTYMOLOGIQUES (10-12):

10e une contribution à l'étude de l'étymologie des mots *avet* et *vrlet*, 11e appellatif et toponyme *tabarina* / *Tabarina* (Bakarac en Croatie), 12e étymologie du mot *oluja*.

L'auteur poursuit ses études étymologiques publiées dans les "Raspave" nro-s 13, 14 et 20.

1° L'étymologie du mot *avet* a été expliquée jusqu'ici à trois reprises. Daničić (AR) voulait y voir le turc *hajâlet* "phantasme" où il fallait supposer la transition de *l* en *v* et la contraction de *aja* en *a*. Skok y ajoute que le turc devait donner le masculin du type *adet*. P. Skok départ d'un vieux slave *avě* "aperte (lat.), ouvertement" et du suffixe *-et* "ce qui apparaît subitement, phantasme". Škaljić y voit un turc *âfet* / *afat* < arabe *âft* "a. malheur, b. miracle". Etant donné que le turc d'aujourd'hui ne donne pas nullement la signification "phantasme", l'auteur y voit un albanisme alb. *avitje* "spectre, phantasme, apparition" : *fanitje* > **vanitje* > *(*n*)*avitje*, réduction de *avitje* à *avit* et adaptation aux mots en *-et*. Est donnée aussi une critique des étymologies de Daničić, Skok, et Škaljić.

2° L'étymologie de *vrlet* donnée par Skok: suff. *-et* concerne les onomatopées et les collectifs (féminins) et le mot provient d'un *hrl* / *vrl* "jeté > rapide, agile > escarpé, à pente rapide" avec le suff. *-et*. Existe tout de même en roumain un mot qui pourrait correspondre à *vrlet*: c'est le mot *úrlet* "déclivité" qui pouvait donner *vrlet* en passant à *vrl-* du type roum. *urnă* > le croate dialectal *vrnja* "auge" (Krk, Rab). En ce qui concerne le roum. *úrlet*, on pourrait le détacher de l'étymologie donnée par lat. *ululare* "hurler" > roum. *urlá* "(aussi) précipiter" et le rattacher au pelastique *lau-* / *leu-* "pierre" avec le suff. *-etum*: **lauretum* / **leuretum* > **levret* > **vrelet* > *vrlet*.

3° L'auteur constate que le suffixe *-et* à signification collective n'est pas idioglottique. Il existe dans *vřlět*, *gřlět*, *křčět*, *plāvět*: dans *gřlět* et *plāvět* il serait de provenance analogique, dans *křčět* par interférence de *křstrijet* et *čětina* (étymologie de Skok).

4° Le mot *tabarina* / *Tabarina* à Bakarac veut dire une chaumière où l'on accroche et nettoie les thons avant de les distribuer et vendre. Le même mot et la même construction se trouve en Suisse, Frioul et Dolomites: *tambra*, *tambar*, *tamar*, en Slovénie *tamar*, *tamarja*. Il y existe sur le même terrain beaucoup de toponymes en provenance de ces mots. Il s'agirait peut-être d'un mot pelastique qui s'est conservé outre aux Alpes aussi en Slovénie et en Croatie, semblablement aux survivants *bajta*, *brenta*, *jata*. Étymologiquement il s'agirait d'un i.-e. *dem-* / *dom-* qui a donné le germanique ancien et irlandais *timbre* (etc.), l'allemand *Zimmer* d'aujourd'hui, en tocharien B *tem-*, A *tam-*, arménien *tun*. L'auteur soutient la pensée qu'on y pouvait avoir affaire à un mot en provenance pelastique, en provenance des peuplades indoeuropéennes qui se sont trouvées en premiers Indoeuropéens sur les côtes méditerranéennes.

5° Le mot *oluja* / *holuja* avec maintes dérivations (*olujiti*, *olujast*, *olujan*, *olujica*, *olujina*, *olujetina*, *oluj*, *holuj*, beaucoup d'anthroponymes) sera un grécisme appartenant aux temps très reculés, en Dalmatie aux temps préchrétiens, en Serbie et en Vojvodina à la langue du clergé serbe: une abréviation de la syntagme *ὀλοῖ δυσκρασία* ou *ὀλοῖ κακοκαρία* au sens "intempérie funeste" passant à seule **ὀλοία*, d' où notre *oluja*. Les formes à *ho-* seront ou de provenance grecque (*ὄλος* "tout, complet") ou par interférence avec nos verbes, tels *hukati*, *hujati*, *hučati*, ou même (*h*)*ala* "dragon qui

amène les nuages et la grêle sur la récolte". Le mot *holuj* chez Obradović (1784) sera un slavénoserbisme se trouvant en russe dialectal (*oluj* "bière"), ayant ici le sens figuré "plaisir, jouissance".

Key words: Croatian (language), etymologie of words: avet, vrlet, golet, plavet, kočet, tabarina, oluja, holuja, suf. *-ēt* (f.)

Ključne riječi: hrvatski jezik, etimologija riječi: avet, vrlet, golet, plavet, kočet, tabarina, oluja, holuja, suf. *-ēt* (f.)